

[Axel Sørensen.]

af ansøgninger til nyoprettede familiebrug vil blive stigende, fordi der nu er en økonomisk udvikling i gang, som kan sikre et par unge mennesker udvej for at kunne skabe sig en livsstilling ved et familiebrug. Det radikale venstre har ikke noget imod, at man lægger større vægt på at finansiere ved lån, hvor en frivillig sammenlægning og supplerings af mindre brug sker, og at formålet er at fremme en mere hensigtsmæssig brugsstørrelse.

Selv om den foreslåede beløbsramme på 28 mill. kr., heraf 11,9 mill. kr. af jordfonden og 16,2 mill. kr. af statskassen, udgør det samlede rådighedsbeløb, har man i lovforslaget ment, at rådighedsbeløbet vedrørende tillægslån og etableringslån skulle forhøjes fra 1 mill. til 2 mill. kr., imod at rådighedsbeløbet vedrørende oprettelse af nye brug nedsættes tilsvarende.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at statens jordlovsudvalg som følge af det stærke økonomiske behov for lån til supplerings af sammenlægninger af brug foreslår at forhøje rådighedsbeløbet fra statskassen fra 9 mill. kr. til 15 mill. kr. Jeg vil gerne give disse tanker min tilslutning, da det må forudses, at det fremtidig vil blive herigennem, man kan opnå en øget anvendelse af udlånene. Jeg kan tiltræde den foreslåede ajourføring af lånebeløbene, som er påvirket af jordpriserne såvel som af byggeomkostningerne. Hvad det sidste angår, oplyser bemærkningerne til lovforslaget, at der her er konstateret en stigning på 7 pct.

I øvrigt vil jeg sige, at vi næppe undgår at øge investeringerne i en forbedring af landbrugets driftsbygninger, som i alt for høj grad, i modsætning til industriens, ikke er fulgt med i udviklingen. En rationalisering af landbrugets driftsbygninger, betinget af den knappe arbejdskraft, der er til rådighed, er derfor stærkt påkrævet. Vi har rundt omkring i landet, særlig på den gode jord, alt for mange landbrugsbygninger, der i produktiv og rationel henseende ligger på et lavmål. Det ville måske være bedst om staten kunne opkøbe nogle af disse landbrug, store som små, og lade dem indgå ved en supplerings af de landbrug, hvis jordarealer er små, men hvis bygninger er bedre, og så herudover stille midler til rådighed for

byggningsforbedringer for dem, der måtte ønske det.

Med hensyn til selve administrationen og arbejdsgangen vil jeg fremsætte en enkelt bemærkning. Ved de fleste sammenlægninger af to småbrug til ét bliver det nødvendigt at yde suppleringslån, og man må da ofte vente på administrationens tilsagn — efter min mening alt for længe — om ydelse af disse ganske små lån. Jeg henstiller, at man tager dette lille hjertesuk til efterretning og bevilger de ansøgte lån hurtigere.

Må jeg gøre en enkelt bemærkning vedrørende gartnerierne, som udlånsmidlerne jo også stilles til rådighed for. Spørgsmålet er, om de grænser, der fastsættes for frilandsgartneriernes størrelse, ikke burde tages op til en drøftelse i udvalget. Der kræves jo her efter ministerens betragtninger i kraft af disse gartneriers rationelle mekanisering lidt større areal for at sikre økonomisk eksistens. Hvor det drejer sig om overdækkede gartnerier, varemehuse, kan man måske bedre gå den modsatte vej.

Alt dette bliver der forhåbentlig lejlighed til at få oplysninger om i udvalget, og jeg skal derfor tilsige mit partis støtte til gennemførelsen af lovforslaget.

Morten Lange: På trods af lovforslagets ændrede titel, som nu er nævnt nogle gange, er det jo ikke nogen landboreform, vi her skal diskutere. Vi kunne, om vi havde lyst, holde de samme taler, vi har holdt nogle gange, men jeg vil da i hvert fald flette en variant ind og understrege, at denne gang er vi i stand til at diskutere lovforslaget under en landbrugskonjunktur, som er væsentlig bedre, end den har været i en lang årrække, og som meget gerne skulle udnyttes til også at nå en række af de resultater for landbruget, som bl. a. dette lovforslag tager sigte på.

Det er en bevægelse i dansk landbrug, som naturligvis ikke alene skulle foregå på grundlag af dette lovforslags vedtagelse, men jeg mener, at det netop i år er vigtigt, at denne lov kommer til fuld udfoldelse. Man når nu engang bedst frem til en fornyelse og omlægning af den ene og den anden art på tidspunkter, hvor konjunkturerne er, skal man falde tilbage til nogenlunde acceptabelt sprog på landet og sige: nogenlunde — nogenlunde tilfredsstillende.